

ÖRÖKSÉG AKADEÉMIA ISMERKEDÉS A FELSŐ-TISZA-VIDÉK TERMÉSZETI ÉS KULTURÁLIS ÖRÖKSÉGÉVEL

A Vidék Kincse Egyesület és a Középkori Templomok Útja Egyesület közös szervezésében hirdetjük meg 2019. augusztusában első alkalommal a Felső-Tisza-vidéki Örökség Akadémiát. Az akadémia célja a Felső-Tisza-vidék természeti, épített és szellemi örökségének mélyreható bemutatása régészek, művészettörténészek, néprajzkutatók, geográfusok, örökségvédelmi szakemberek közreműködésével. A rendezvényre elsősorban a Felső-Tisza-vidék kulturális és természeti örökségének bemutatásával foglalkozó túravezetők, idegenvezetők, tárlatvezetők, szakvezetők és turisztikai szakemberek jelentkezését várjuk. Az Örökség Akadémia meghirdetésével célunk

- ezen célcsoport témával kapcsolatos tudásának gyarapítása, az idegenvezetés, túravezetés során alkalmazható ismeretanyag bővítése
- szakértői ismeretekkel olyan szempontokat mutatni és ismereteket átadni, amelyek segítik egy műemlékcsoport, épülettípus globális megértését
- könnyen megfogható témákat, vezérfonalakat mutatni, amelyek mentén a látogatóval is könnyebbé válik megérteni, megszerettetni az örökséghelységeket
- az örökséghelysérnek élményszerű megértése, megszerettetése, identitáserősítő szerepük növelése, az örökségértékek bemutatásában a résztvevők magabiztosságának növelése
- a résztvevőkkel a szakmai és közösségi kapcsolatok erősítése.

Az Örökség Akadémiára maximum 30 fő jelentkezését tudjuk fogadni. Csak azok jelentkezzenek a rendezvényre, akik lehetőség szerint mind az öt napon részt tudnak venni, hiszen ez egy továbbképzést célzó kurzus, melynek ismertanyagait egymásra épülnek. Öt nagy blokk keretében történik a régió örökségtípusainak bemutatása:

Régészet: A régészeti blokk célja a Felső-Tisza-vidék régészeti kultúráinak és régészeti örökségének áttekintése a kezdetektől az Árpád-korig. Ismerkedés a főbb régészeti lelőhelyekkel és régészeti leletekkel. A jelentősebb régészeti leletek bemutatása egy rendhagyó tárlatvezetés keretében történik a Jósa András Múzeumban a régészeti osztály közreműködésével.

Egyházi építészet: Az egyházi műemlékcsoport a bemutatására szenteljük a legtöbb időt, hiszen az egyházi örökség tekinthető a Felső-Tisza-vidék legunikálisabb örökségértékének. Két különböző napon, több előadó és tudományterület (művészettörténet, műemlékvédelem, restaurátori tudományterületek) bevonásával valósul meg a téma feldolgozása. Az elméleti, összegző előadások mellett több templom felkeresésével, a helyszínen mutatjuk be a régió templomépítészeti sajátosságait.

Természetföldrajz: Önálló blokkban foglalkozunk a Felső-Tisza-vidék természetföldrajzával, ahol geográfusok és természetvédelmi szakemberek segítenek megérteni a résztvevőkkel a régió természetföldrajzi sajátosságait, jelentőségét. Rendhagyó tárlatvezetés keretében mélyrehatóbban ismerkedhetünk meg a Szatmár-Beregi tájvédelmi körzettel.

Népi építészet: A blokk keretében mélyreható ismereteket szerezhetnek a résztvevők a régió néprajzi sajátosságairól. Bemutatjuk a megye főbb néprajzi tájegységeit, az egyes tájegységek népi építészetének jellegzetességeit. Az épített örökség mellett a népi tárgyi kultúrára és a népi gasztronómiára is hangsúlyos figyelem jut, amelyet tájházak és néprajzi gyűjtemények felkeresésével tesznek az előadók szemléletesebbé.

Várak, kastélyok, kúriák: Az ötödik blokk talán az Örökség Akadémia egyik legizgalmasabb területe, amely egy művészettörténeti utazás lesz a várak, kastélyok és kúriák világában. A középkori várak és kora újkorai erődök építészeti és funkcionális sajátosságaira, a haditechnika fejlődésének várépítészre gyakorolt hatására, a romkultusz, a várak társadalmi és műemlékvédelmi problémáira hívják fel előadóink a résztvevők figyelmét. Végül a kastélyépítészet fejlődésének útját, sajátosságait követhetjük nyomon a gótika, a reneszánsz, a barokk, klasszicizmus és a historizmus korszakain.

Az előadókat, a szállást, esetlegesen felmerülő belépődíjakat és a buszos utazást térítésmentesen biztosítjuk a résztvevők számára. Az étkezéseket részlegesen tudjuk térítésmentesen biztosítani. Ennek részleteiről a későbbiekben tájékoztatjuk a résztvevőket.v

Az Örökség Akadémia lebonyolítása öt napon keresztül, két hétvégén zajlik az alábbi időpontokban.

A rendezvény időpontjai: 2019. augusztus 9-10.; 2019. augusztus 23-25.

A rendezvény helyszínei:

- 2019. augusztus 9. Nyíregyháza, Jósa András Múzeum;
- 2019. augusztus 10. Tornyospálca, Ricsika Panzió;
- 2019. augusztus 23. Cégénydányád, Kölcsey-Kende Kúria;
- 2019. augusztus 24. Nagyarai tájház; Kömörő, Penyigei helytörténeti Gyűjtemény, Nagyszekeresi, Kölcsei, Gyúgyei református templomok;
- 2019. augusztus 25. Vaja, Vay várkastély, Tuzsér, Lónyay-várkastély.

Az Örökség Akadémiára jelentkezni 2019. augusztus 5.-ig lehetséges a kozepkoritemplomokutja@gmail.com címen. Az első 30 jelentkezését tudjuk fogadni, így megkérjük az érdeklődőket, hogy ne halogassák a regisztrációt. A regisztráció során kérjük adjuk meg nevét, telefonszámát, e-mail címét és az Ön által képviselt szervezetet, amennyiben releváns.

TOVÁBBI INFORMÁCIÓ:

KÖZÉPKORI TEMPLOMOK ÚTJA EGYESÜLET
telefon: +36 30 446 8383
e-mail: kozepkoritemplomokutja@gmail.com
webcím: www.oroksegtura.hu

KÖZÉPKORI TEMPLOMOK ÚTJA
EGYESÜLET

RÉGÉSZET

2019. AUGUSZTUS 9. (PÉNTEK), JÓSA ANDRÁS MÚZEUM

- 15.00 **Népek és régészeti kultúrák a Felső-Tisza-vidéken a kezdetektől a honfoglalás koráig**
Dr. Istvánovics Eszter, régész, Jósa András Múzeum
- 16.30 **A Felső-Tisza-vidék a honfoglalás és az Árpád-korban a régészeti leletek tükrében**
Jakab Attila, régész
Jósa András Múzeum

Rendhagyó tárlatvezetés a Jósa András Múzeum régészeti emlékei között

20.00 **Közös vacsora**

Szállás: Ricsika Panzió (Megközelíthető a Kisvárdra (4. sz. Főút) - Pap - Lövőpetri - Nyírlövő útvonalon, a Nyírlövő - Aranyosapáti között húzó-dó közút 11. kilométer köve felől. A Panzióhoz - közútról letérve - 2 km hosszú karbantartott erdei út vezet).

EGYHÁZI ÉPÍTÉSZET I.

2019. AUGUSZTUS 10. (SZOMBAT), RICSIKA PANZIÓ

9.00 **Örökségrégiók a Kárpát-medencében**
Módy Péter, restaurátor, szobrászművész
Középkori Templomok Útja Egyesület

9.30 **A román kor művészete**
Módy Péter, restaurátor
Középkori Templomok Útja Egyesület

11.00 **Középkori egyházi építészeti a Felső-Tisza-vidéken**
Szatmári István, műemlékvédelmi szakértő
Középkori Templomok Útja Egyesület

12.00 **Fenntartható műemlékvédelem**
Zombor Szabolcs, Zombor Csoport cégvezetője
Középkori Templomok Útja Egyesület

13.00 **Gyakorlati tanácsok idegenvezetőknek, túravezetőknek**
Cservenyák Katalin idegenvezető és
Deák Attila túravezető
Középkori Templomok Útja Egyesület

14.00 **Közös ebéd**

TERMÉSZETFÖLDRAJZ

2019. AUGUSZTUS 23. (PÉNTEK), CÉGÉNYDÁNYÁD, KÖLCSEY-KENDE KÚRIA KONFERENCIATERME

15.00 **A Felső-Tisza-vidék természet és társadalomföldrajzi sajátosságai**
Bácskainé dr. Pristyák Erika, Nyíregyházi Egyetem
Turizmus és Földrajztudományi Intézet főiskolai docense
Középkori Templomok Útja Egyesület

16.00 **A Szatmár-Beregi sík kialakulása, az ártér geológiai fejlődése**
Dr. Vass Róbert, Nyíregyházi Egyetem Turizmus és
Földrajztudományi Intézet főiskolai docense

17.00 **A Felső-Tisza-vidék élővilága**
Habarics Béla, Hortobágyi Nemzeti Park Szatmár-Beregi

18.00 **Rendhagyó tárlatvezetés a Kölcsey-Kende kúriában**

20.00 **Közös vacsora**

Szállás: egyeztetés alatt.

NÉPI ÉPÍTÉSZET

2019. AUGUSZTUS 24. (SZOMBAT), NAGYARI TÁJHÁZ, KÖMÖRŐ, PENYIGEI HELYTÖRTÉNETI GYŰJTEMÉNY

9.00 **Néprajzi tájegységek Szabolcs-Szatmár-Bereg megyében**
Dr. Bodnár Zsuzsa, néprajzkutató
Sóstói Múzeumfalu

10.00 **A Felső-Tisza-vidék népi építésze**
Virányi Zsolt, építész, műemléki szakértő
Tájház Szövetség, Középkori Templomok Útja Egyesület

11.00 **Ünnepek és hétköznapi népi tárgykultúrája**
Dr. Bodnár Zsuzsa, néprajzkutató
Sóstói Múzeumfalu

12.00 **A népi táplálkozás területi sajátosságai Szabolcs-Szatmár-Bereg megyében**
Dr. Bodnár Zsuzsa, néprajzkutató
Sóstói Múzeumfalu

20.00 **Közös vacsora**

EGYHÁZI ÉPÍTÉSZET II.

2019. AUGUSZTUS 24. (SZOMBAT), KÖLCSEI REFORMÁTUS TEMPLOM, GYŰGYEI REFORMÁTUS TEMPLOM, SONKÁDI REFORMÁTUS TEMPLOM, CSENGERSIMAI REFORMÁTUS TEMPLOM

15.00 **Bevezetés a középkori templomépítészetbe**
Gaylhoffer-Kovács Gábor, művészettörténész
Középkori Templomok Útja Egyesület

16.00 **A gótika művészete**
Gaylhoffer-Kovács Gábor, művészettörténész
Középkori Templomok Útja Egyesület

17.00 **Freskófestészet a Felső-Tisza-vidéken**
Gaylhoffer-Kovács Gábor, művészettörténész
Középkori Templomok Útja Egyesület

18.00 **Festett berendezések és a fa mennyezetek**
Gaylhoffer-Kovács Gábor, művészettörténész
Középkori Templomok Útja Egyesület

20.00 **Közös vacsora**

Szállás: egyeztetés alatt.

VÁRAK, KASTÉLYOK, KÚRIÁK

2019. AUGUSZTUS 25. (VASÁRNAP), VAY-VÁRKASTÉLY (VAJA), LÓNYAY-KASTÉLY (TUZSÉR)

9.00 **Várak, várromok**
Nagy Veronika, művészettörténész

10.00 **Reneszánsz várkastélyok**
Nagy Veronika, művészettörténész

11.00 **Barokk kastélyok, kúriák**
Nagy Veronika, művészettörténész

12.00 **Klasszicista és historizáló kastélyok**
Nagy Veronika, művészettörténész

Vidék Kincse Egyesület